

Załącznik nr V
do Sprawozdania rocznego za 2020 roku z wdrażania RPO WP 2014-2020

Streszczenie

Sprawozdania rocznego za 2020 rok z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020

Podstawowe informacje na temat postępów w realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WP)

W związku z pandemią COVID-19, w celu zapewnienia zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców województwa pomorskiego oraz ograniczenia rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2, a także niwelowania negatywnych skutków społeczno-gospodarczych pandemii COVID-19, IZ RPO WP skupiła się na wprowadzeniu zmian w Programie oraz działaniach usprawniających proces wdrażania, zmierzających do przezwyciężenia konsekwencji gospodarczych i społecznych spowodowanych stanem epidemicznym w kraju, a tym samym w regionie. Konieczna była zmiana zapisów RPO WP 2014-2020, zatwierdzona decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej nr C(2020) 6598 z dnia 22 września 2020 r. W ramach zmian realokowano środki finansowe na działania dedykowane ograniczeniu skutków pandemii COVID-19 m.in. do OP2. „Przedsiębiorstwa”, w ramach której interwencja została ukierunkowana na zapewnienie płynności finansowej mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w celu przezwyciężenia krótkoterminowych wstrząsów finansowych, a także na inwestycje w sektorze czasu wolnego oraz do OP5. „Zatrudnienie”, które zostały ukierunkowane na poprawę warunków bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wsparcie pracowników obciążonych ryzykiem zachorowania na COVID-19.

Natomiast w ramach OP7. „Zdrowie i opieka” środki finansowe zostały zaangażowane w działania związane bezpośrednio z przeciwdziałaniem pandemii, w szczególności w zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia w pomorskich podmiotach leczniczych, w tym w szczególności aparatury medycznej i diagnostycznej, lekarstw, urządzeń i środków do dezynfekcji, odczynników, materiałów medycznych, środków ochrony indywidualnej.

W związku z zaistniałą sytuacją epidemiczną spowodowaną COVID-19 IZ zdecydowała o anulowaniu planowanych w 2020 r. naborów wniosków o dofinansowanie projektów w ramach: Poddziałania 1.1.1 „Ekspansja przez innowacje - wsparcie dotacyjne” (PI 1b) oraz Działania 2.5 „Inwestorzy zewnętrzni” (PI 3a), a także o zaniechaniu uruchomienia projektów rezerwowych z zakresu odnawialnych źródeł odnawialnych z Poddziałania 10.3.1. „Odnawialne źródła energii – wsparcie dotacyjne” (PI 4a).

Jednakże w 2020 roku nadal były prowadzone nabory projektów w niektórych specyficznych obszarach. Na etapie oceny strategicznej znajdowały się wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs dotyczący wsparcia na działania służące podniesieniu atrakcyjności walorów dziedzictwa naturalnego, polegające na rozwoju infrastruktury turystycznej, w tym infrastruktury żeglarskiej, szlaków rowerowych i kajakowych oraz tras turystycznych o charakterze regionalnym i ponadregionalnym realizujące przedsięwzięcia strategiczne (PI 6c). Procedowane były nabory w trybie konkursowym w ramach PI 3c (dla mikro i małych przedsiębiorstw z tzw. branż czasu

wolnego, w tym szczególnie turystyki), PI 10i (edukacja przedszkolna oraz edukacja ogólna) oraz został ogłoszony ponownie konkurs dotyczący udzielenia dofinansowania projektom realizującym przedsięwzięcie strategiczne pn. „Invest in Pomerania” (PI 3a), a także w trybie pozakonkursowym dla zidentyfikowanych projektów.

W 2021 roku planowany jest nabór w ramach Poddziałania 6.2.2 „Rozwój usług społecznych” (PI 9iv) dla projektów realizowanych w formule zintegrowanej z projektami w ramach Działania 7.3 „Infrastruktura społeczna” (PI 9a).

Pomimo zaistniałej w roku 2020 sytuacji zagrożenia epidemicznego stan wdrażania Programu należy ocenić jako bardzo dobry. W poszczególnych obszarach występują różnorodne wyzwania, ale mają z reguły charakter izolowany, specyficzny dla danego typu interwencji, a IZ RPO WP dysponuje narzędziami pozwalającymi ograniczać lub eliminować związane z nimi ryzyko. Poziom kontraktacji wyniósł 94%, a poziom certyfikacji 61,7% alokacji Programu, co oznacza, że została już przeprowadzona zdecydowana większość procesów związanych z identyfikacją, wyłanianiem, oceną, wyborem i kontraktacją projektów, a obecnie trwa ich realizacja i rozliczanie. Część projektów została już zakończona, również w zakresie EFRR, gdzie z zasady dominują projekty wieloletnie.

Tempo wdrażania Programu pozwala na zbliżenie się poziomu płatności i certyfikacji do wysokiego poziomu kontraktacji. Priorytetem dla IZ RPO WP jest doprowadzenie do wywiązania się z realizacji celów określonych na koniec 2023 r.

Podpisane umowy o dofinansowanie projektów

W 2020 r. podpisano 364 umowy o dofinansowanie projektów, w których wkład UE wyniósł łącznie 82,5 mln EUR, tj. 4,6% alokacji przeznaczonej na Program. Natomiast od początku realizacji Programu do końca 2020 r. podpisano 2 093 umowy o dofinansowanie, w których wkład UE wyniósł łącznie 1 704,3 mln EUR, tj. 94,0% alokacji przeznaczonej na Program.

Zatwierdzone wnioski o płatność złożone przez beneficjentów i wypłata dofinansowania

W 2020 r. wypłacono beneficjentom 236,8 mln EUR, tj. 13,1% alokacji przeznaczonej na Program. Natomiast od początku realizacji Programu do końca 2020 r. wypłacono beneficjentom 954,6 mln EUR, tj. 52,7% alokacji przeznaczonej na Program.

Realizacja Programu poprzez Instrumenty finansowe

Instrumenty Finansowe w RPO WP wdrażane są przez 2 podmioty wdrażające fundusz funduszy, tj. Bank Gospodarstwa Krajowego (OP1, OP2) oraz Europejski Bank Inwestycyjny (OP8, OP10) – całkowita alokacja: 173,1 mln EUR. Wybrali oni pośredników finansowych, z którymi podpisano dotąd 19 umów operacyjnych

(pożyczki i wejścia kapitałowe w OP1, pożyczki i poręczenia w OP2 oraz pożyczki w OP8 i OP10), w tym 3 w ramach których wdrażana jest pożyczka płynnościowa, skierowana do przedsiębiorstw dotkniętych skutkami epidemii COVID-19 (alokacja: 11,3 mln EUR). Do końca 2020 r. do ostatecznych odbiorców w formie instrumentów finansowych trafiło ok. 53% alokowanych środków (najwięcej w OP2).

Zapewnienie widoczności realizowanych projektów w ramach prowadzonych działań informacyjnych i promocyjnych RPO WP

W związku z tym, że RPO WP znajduje się już w końcowym okresie wdrażania, istotne jest zapewnienie wśród mieszkańców regionu jak największej widoczności jego efektów, poprzez pokazywanie projektów zaawansowanych w realizacji oraz zakończonych, ich wpływu na rozwój województwa i na życie osobiste mieszkańców, w tym możliwości bezpośredniego korzystania z efektów projektów. Poniżej zostały zaprezentowane wybrane przykłady projektów RPO WP.

W ramach projektu „**Poprawa jakości edukacji na terenie Gminy Chmielno**” wyposażono 5 szkół wyposażono w specjalistyczne programy multimedialne, gry logiczne, zestawy przyrodnicze. Zakupiono mikroskopy oraz meble szkolne. Podczas zajęć wykorzystywano nowoczesne technologie informacyjne (tablety, komputery oraz tablice interaktywne).

Celem projektu „**Kierunek – Biznes**” było przygotowanie mieszkańców powiatu sztumskiego do rozpoczęcia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej oraz wsparcie finansowe na założenie firmy.

W ramach projektu Projekt „: **Infrastruktura dydaktyczna wspierająca kształcenie praktyczne na Wydziałach Mechanicznym, Elektrycznym i Nawigacyjnym Akademii Morskiej w Gdyni - zakup wyposażenia laboratoriów dydaktycznych.**” uczelnia zyskała innowacyjną bazę szkoleniową w postaci m.in. nowoczesnego symulatora elektrowni okrętowej, a także laboratoriów mechatroniki i robotyki, automatyki okrętowej i przemysłowej, optoelektroniki, urządzeń radiokomunikacyjnych oraz techniki światłowodowej.

W ramach projektu „**Zwiększenie dostępności do wysokiej jakości usług zdrowotnych w zakresie diagnostyki i leczenia chorób cywilizacyjnych poprzez utworzenie i wyposażenie Oddziału Hematologii w Szpitalach Pomorskich Sp. z o.o.**” przebudowano i rozbudowano budynek nr 2 w Szpitalu Morskim im. PCK, zakupiono także wyposażenie i sprzęt medyczny m.in. Kardiomonitor, pulsometry, EKG, defibrylator, pompy infuzyjne, specjalistyczne łóżka.

W ramach projektu „**Budowa węzła integracyjnego Puck wraz z trasami dojazdowymi**” powstało m.in.: parking kiss&ride, 3 parkingi park&ride, parking taxi, parking dla autobusów oraz zatoki autobusowe.

Przebudowa mostu unoszonego w Tujsku to pierwsze z czterech zadań zaplanowanych w ramach projektu „**Pętla Żuławska – Poprawa dostępności Nowego Dworu Gdańskiego drogą wodną**”

W ramach projektu „**Zintegrowany rozwój szkolnictwa zawodowego w Powiecie Wejherowskim poprzez rozbudowę i doposażenie infrastruktury publicznych ponadgimnazjalnych szkół zawodowych**” rozbudowano 5 szkół w Powiecie Wejherowskim oraz wyposażono i doposażono 36 pracowni kształcenia zawodowego dla zawodów w branży: ICT i elektronika, energetyka i ekoenergetyka, transport logistyka i motoryzacja, zdrowie i srebrna gospodarka, turystyka, sport i rekreacja.

Wpływ projektów realizowanych w Programie na rozwój obszarów wiejskich

Biorąc pod uwagę specyfikę poszczególnych osi priorytetowych w Programie, na koniec 2020 roku udział wydatków przeznaczonych na przedsięwzięcia zlokalizowane na obszarach wiejskich wyniósł 21,98% ogólnej alokacji RPO WP, tj. 398 499 006,80 EUR.

W zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Główne obszary wsparcia terenów wiejskich w ramach Osi Priorytetowych EFRR to efektywność energetyczna, regionalne dziedzictwo przyrodnicze, czy gospodarka wodno-ściekowa. Na obecnym etapie realizacji widoczny jest wpływ wybieranych projektów na obszary wiejskie, w tym na standard życia, rozwój gospodarczy i stan środowiska na tych obszarach.

Przykładowo w OP8. „Konwersja” realizowane są 104 projekty o łącznej kwocie dofinansowania UE 153 969 804,94 EUR, z czego 33 umowy o dofinansowaniu UE wynoszącym 28 893 139,43 EUR dotyczy obszarów wiejskich. Projekty te dotyczą głównie wsparcia atrakcyjności turystycznej miejsc o szczególnych walorach kulturowych i przyrodniczych w województwie pomorskim.

W OP9. „Mobilność” realizacja projektów drogowych i kolejowych przyczyni się do poprawy dostępności transportowej i bezpieczeństwa na obszarach wiejskich. Do końca 2020 r. na 48 umów z łączną kwotą dofinansowania UE 360 203 641,76 EUR, 14 umów z kwotą dofinansowania UE 171 126 253,33 EUR dotyczyło projektów realizowanych na obszarach wiejskich. Są to projekty dotyczące budowy węzłów integracyjnych, rozbudowy dróg wojewódzkich oraz rewitalizacji linii kolejowych przebiegających przez obszary wiejskie.

OP10. „Energia” spośród 137 zawartych do końca 2020 r. umów z łączną kwotą dofinansowania z UE 203 635 694,18 EUR, 55 umów z kwotą dofinansowania UE 55 594 985,04 EUR dotyczyło projektów realizowanych na obszarach wiejskich. Są to przede wszystkim projekty dotyczące kompleksowej termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, w tym m.in. szkół i budynków opieki zdrowotnej oraz dotyczące odnawialnych źródeł energii.

W OP11. „Środowisko” spośród 121 zawartych do końca 2020 r. umów z łączną kwotą dofinansowania UE 113 850 362,77 EUR, 75 umów z kwotą dofinansowania UE 56 284 752,66 EUR dotyczyło projektów realizowanych na obszarach wiejskich. Są to przede wszystkim projekty dotyczące budowy kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków oraz ochrony różnorodności biologicznej.

W zakresie Europejskiego Funduszu Społecznego

Interwencja w ramach Osi Priorytetowych EFS z uwagi na koncentrację na kategoriach osób w największym stopniu defaworyzowanych oraz obszarach

o największej skali problemów społecznych, w tym związanych z jakością edukacji oraz wykluczeniem społecznym, realizowana jest na obszarach wiejskich.

W OP3. „Edukacja” spośród 285 zawartych do końca 2020 r. umów z łączną kwotą dofinansowania UE 110 289 725,53 EUR, 70 umów z kwotą dofinansowania UE 18 734 404,03 EUR dotyczyła projektów realizowanych na obszarach wiejskich.

W OP5. „Zatrudnienie” spośród 476 zawartych do końca 2020 r. umów z łączną kwotą dofinansowania UE 186 395 169,38 EUR, 68 umów z kwotą dofinansowania UE 22 801 466,06 EUR dotyczyła projektów realizowanych na obszarach wiejskich, natomiast w 2020r. podpisano 11 takich umów z kwotą dofinansowania UE 3 270 748,41 EUR.

W OP6. „Integracja” spośród 264 zawartych do końca 2020 r. umów z łączną kwotą dofinansowania UE 96 672 329,15 EUR, 81 umów z kwotą dofinansowania UE 23 141 799,63 EUR dotyczyła projektów realizowanych na obszarach wiejskich, natomiast w 2020 r. podpisano 25 takich umów z kwotą dofinansowania UE 13 447 011,75 EUR.

Oddziaływanie na obszary wiejskie w ramach EFS występuje nie tylko w ograniczonych i ukierunkowanych wyłącznie na te tereny projektach. Znaczna część interwencji EFS realizowana jest poprzez projekty o zasięgu powiatowym lub wojewódzkim, które zakładają lub nie wykluczają uczestnictwa grup docelowych rekrutowanych na obszarach wiejskich. Przykładem są projekty z zakresu OP3 ukierunkowane na rozwój szkolnictwa zawodowego na poziomie powiatów, czy projekty ukierunkowane na rozwój Ośrodków Wspierania Ekonomii Społecznej realizowane w ramach OP6.

11.2. Szczególne przedsięwzięcia mające na celu promowanie równouprawnienia płci oraz zapobieganie dyskryminacji, w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 akapit drugi lit. e) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych dotąd wsparciem w Programie wynosi 24 298 (6,07% ogółu uczestników). L. osób z niepełnosprawnościami pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek po opuszczeniu Programu to 3 512 osób (12,8% ogółu osób pracujących po opuszczeniu programu). Kwalifikacje uzyskało dotąd 5 940 osób z niepełnosprawnościami (9,23% ogółu). W 138 projektach sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami. W 2020r. nie zidentyfikowano projektów z zadeklarowanym brakiem zastosowania zasady dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. IZ RPO WP nie zidentyfikowała

żadnych przypadków dyskryminacji ze względu na orientację seksualną lub tożsamość płciową w kontekście dostępu do projektów współfinansowanych z funduszy polityki spójności UE w regionie.

Wszystkie dokumenty programowe oraz konkursowe uwzględniają Wytoczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.

Wszystkie wnioski o dofinansowanie oceniane są pod względem zgodności z politykami horyzontalnymi - tzw. standardu minimum. Wnioski zawierają dedykowane pola, w których wnioskodawca zamieszcza informacje o planowanym sposobie realizacji odrębnie dla zasad horyzontalnych. Dodatkowo Beneficjenci mogą ubiegać się o zastosowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień tj. koniecznych i odpowiednich zmian w celu zapewnienia osobom

z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z praw człowieka i podstawowych wolności. Wszystkie spotkania informacyjne z Beneficjentami zawierają treści dotyczące polityk horyzontalnych.

Ponadto Beneficjenci w umowie o dofinansowanie projektu zobowiązani są do przestrzegania zasad równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz równości szans kobiet i mężczyzn, a także przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji na etapie realizacji projektu. Informacje o sposobach realizacji tych zasad Beneficjent sprawozdaje we wnioskach o płatność.

IZ RPO WP i Beneficjent muszą zapewnić, że wszystkie tworzone zasoby cyfrowe (strony www, platformy e-learningowe, e-zasoby itd.) spełniają kryteria dostępności dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności zgodnie ze standardem WCAG 2.0. Multimedia (animacje, prezentacje, filmy, nagrania dźwiękowe itp.) powinny zawierać transkrypcje tekstowe, audiodeskrypcję czy tłumaczenie na język migowy.

Koordynatorka ds. równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w 2020r. zrealizowała 1 spotkanie informacyjne poświęcone tematyce równości szans, a także przedstawiała zagadnienia z tego zakresu w czasie 4 spotkań informacyjnych w ramach ogłaszanych naborów.

Budynki, w których mieszczą się siedziby UMWP oraz miejsca przeprowadzanych szkoleń i spotkań są częściowo dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

W styczniu 2021 r. została zakończona realizacja badania ewaluacyjnego pt. „Ocena wdrażania polityk horyzontalnych w ramach RPO WP”. Jej celem była m.in. ocena realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn. Wyniki tej oceny zostały opisane w Sprawozdaniu rocznym w rozdziale 4. Podsumowanie przeprowadzonych ewaluacji.